Република Северна Македонија
Државен завод за статистика
Republic of North Macedonia
State Statistical Office

Статистика за меѓународна трговија со услуги
Размена на услуги со странство, јануари – декември 2024 година
- експериментални податоци -

Според **експерименталните податоци** на Државниот завод за статистика, во периодот јануари – декември 2024 година, кај размената на услуги на Република Северна Македонија со странство е остварен суфицит од 953 620 илјади евра. Во истиот период, извозот на услуги од Република Северна Македонија изнесува 2 089 351 илјада евра, додека вредноста на увезените услуги изнесува 1 135 731 илјада евра.

Трговската размена по групи на услуги покажува дека учеството на телекомуникациските, компјутерските и информациските услуги е најголемо во извозот (29.5 %), а во увозот најзастапени се транспортните услуги (28.4 %).

Во периодот јануари – декември 2024 година, Северна Македонија најмногу тргувала со услуги со земјите членки на Европската Унија, и тоа во извозот во вредност од 1 089 202 илјади евра (52.1 %) и во увозот од 555 523 илјади евра (48.9 %).

Според вкупниот обем на надворешнотрговската размена со услуги, најмногу се тргувало со Обединетото Кралство, 541 619 илјади евра. Првите 20 земји учествуваат со 83.9 % во вкупниот обем на размената.

International Trade in Services Statistics
International trade in services, January – December 2024
- experimental data –

According to **the experimental data** of the State Statistics Office, in the period January – December 2024, the Republic of North Macedonia recorded a surplus of 953 620 thousand euros in international trade in services. In the same period, the export of services from the Republic of North Macedonia was 2 089 351 thousand euros, while the value of imported services was 1 135 731 thousand euros.

Trade by groups of services shows that telecommunications, computer, and information services had the largest share of exports (29.5%), while transport services accounted for the largest share of imports (28.4%).

In the period January – December 2024, North Macedonia traded services most extensively with the member states of the European Union, with exports worth 1 089 202 thousand euros (52.1%) and imports of 555 523 thousand euros (48.9%).

According to the total volume of international trade in services, the most important trade partner was the United Kingdom, 541 619 thousand euros. The top 20 countries made up 83.9% of the total volume of trade.

Т-01: Размена на услуги на Република Северна Македонија со странство

T-01: International trade in services of the Republic of North Macedonia
I-XII 2024

илјади евра / thousand euros

Извоз на услуги Export of services	Увоз на услуги Import of services	Покриеност на увозот со извоз на услуги Coverage of import by export of services	Трговски биланс на услугите Trade balance of services
2 089 351	1 135 731	183.96%	953 620

Забелешка: Податоците се однесуваат на експерименталните податоци пресметани од пилот-истражувањето.

Note: The data refer to the experimental data calculated from the pilot survey.

Издавач: Државен завод за статистика
Скопје, „Даме Груев“ 4, Факс: 02 3111 336, www.stat.mk
Подготвила: Татјана Митевска

Publisher: State Statistical Office
Skopje, Dame Gruev 4, Fax: +389 2 3111 336, www.stat.mk
Prepared by: Tatjana Mitevska

Кориснички барања
Телефон: 02 3295 741
Ел.пошта: info@stat.gov.mk

User requests
Tel: +389 2 3295 741
E-mail: info@stat.gov.mk

Прашања и информации
Телефон: 02 3295 666
Ел.пошта: press@stat.gov.mk

Enquiries and information
Tel: +389 2 3295 666
E-mail: press@stat.gov.mk

При користење на податоците да се наведе изворот
When using data, please state the source

Г-01: Размена на услуги според групите на ЕБОПС 2010[1)]
G-01: International trade in services by EBOPS 2010 groups[1)]
I – XII 2024

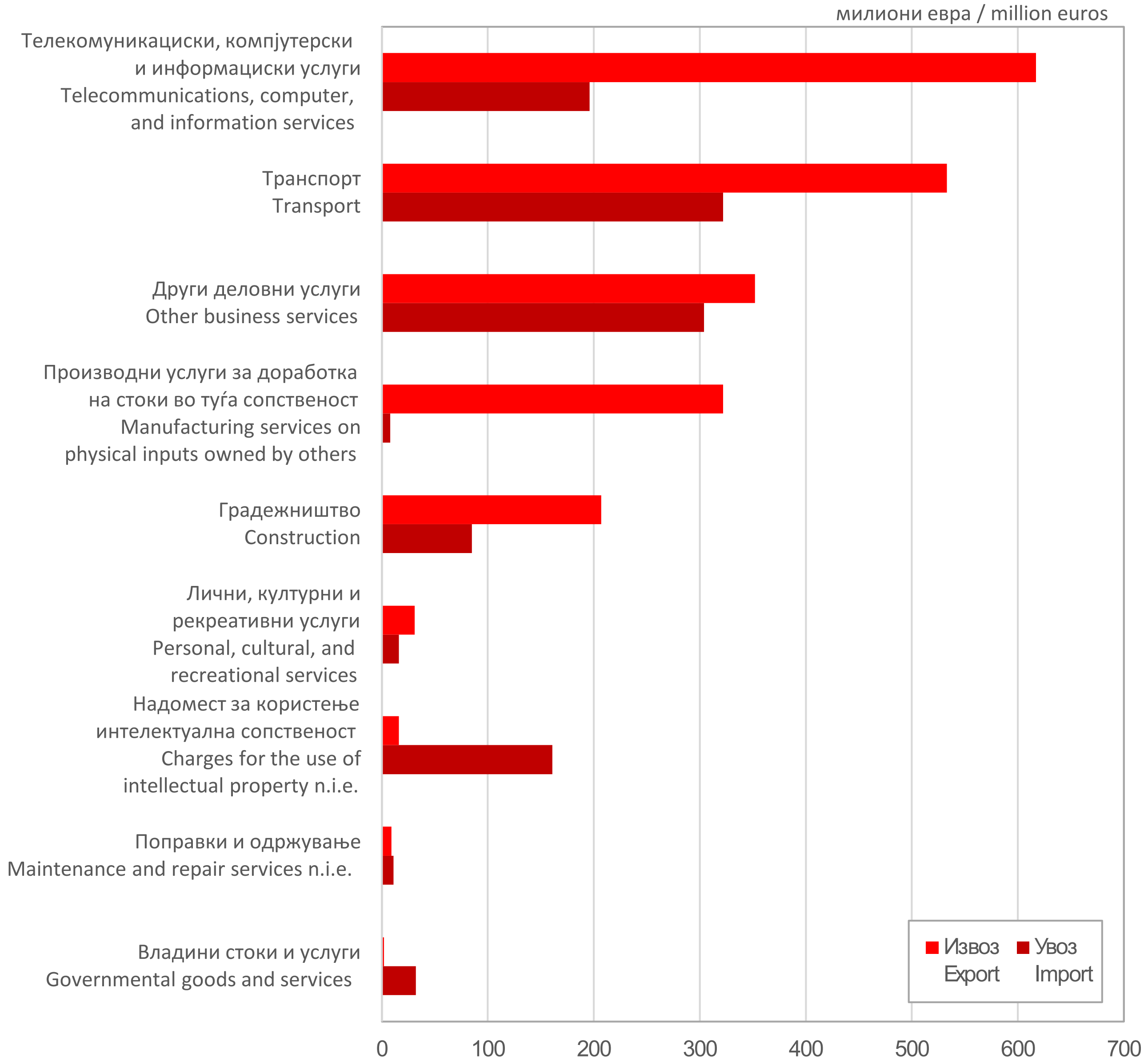

[1)]Проширена класификација на услугите на билансот на плаќање, 2010
[1)] Extended Balance of Payments Services Classification, 2010

Издавач: Државен завод за статистика
Скопје, „Даме Груев“ 4, Факс: 02 3111 336, www.stat.mk
Подготвила: Татјана Митевска
Publisher: State Statistical Office
Skopje, Dame Gruev 4, Fax: +389 2 3111 336, www.stat.mk
Prepared by: Tatjana Mitevska

Кориснички барања
Телефон: 02 3295 741
Ел.пошта: info@stat.gov.mk
User requests
Tel: +389 2 3295 741
E-mail: info@stat.gov.mk

Прашања и информации
Телефон: 02 3295 666
Ел.пошта: press@stat.gov.mk
Enquiries and information
Tel: +389 2 3295 666
E-mail: press@stat.gov.mk

При користење на податоците да се наведе изворот
When using data, please state the source

Г-02: Размена на услуги со земјите членки на ЕУ и со останатите земји
G-02: International trade in services with EU Member States and other countries
I – XII 2024

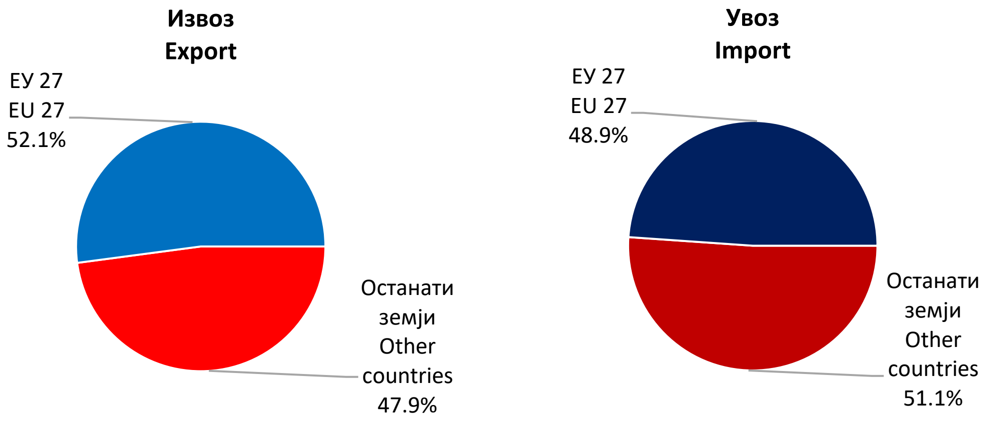

Т-02: Размена на услуги според групите на ЕБОПС 2010 и со земјите членки на ЕУ
T-02: International trade in services by EBOPS 2010 groups and with EU Member States
I-XII 2024

илјади евра / thousand euros

	Извоз на услуги Export of services		Увоз на услуги Import of services		Трговски биланс на услуги Trade balance of services		
	вкупно total	од тоа за ЕУ 27 of which for EU 27	вкупно total	од тоа за ЕУ 27 of which for EU 27	вкупно total	од тоа за ЕУ 27 of which for EU 27	
Вкупно	**2 089 351**	**1 089 202**	**1 135 731**	**555 523**	**953 620**	**533 679**	**Total**
Производни услуги за доработка на стоки во туѓа сопственост	321 661	255 545	8 307	7 629	313 353	247 916	Manufacturing services on physical inputs owned by others
Поправки и одржување	8 480	5 689	10 356	7 282	- 1 876	- 1 592	Maintenance and repair services n.i.e.
Транспорт	533 310	327 877	322 296	198 560	211 014	129 317	Transport
Градежништво	207 187	17 474	85 232	15 372	121 955	2 103	Construction
Надомест за користење интелектуална сопственост	16 402	5 711	161 285	43 010	- 144 883	- 37 299	Charges for the use of intellectual property n.i.e.
Телекомуникациски, компјутерски и информациски услуги	616 797	315 686	195 943	117 406	420 855	198 280	Telecommunications, computer, and information services
Други деловни услуги	352 353	151 515	304 247	145 266	48 106	6 249	Other business services
Лични, културни и рекреативни услуги	31 375	8 459	16 227	5 810	15 148	2 648	Personal, cultural, and recreational services
Владини стоки и услуги	1 786	1 246	31 838	15 188	- 30 053	- 13 943	Governmental goods and services

Издавач: Државен завод за статистика
Скопје, „Даме Груев“ 4, Факс: 02 3111 336, www.stat.mk
Подготвила: Татјана Митевска
Publisher: State Statistical Office
Skopje, Dame Gruev 4, Fax: +389 2 3111 336, www.stat.mk
Prepared by: Tatjana Mitevska

Кориснички барања
Телефон: 02 3295 741
Ел.пошта: info@stat.gov.mk
User requests
Tel: +389 2 3295 741
E-mail: info@stat.gov.mk

Прашања и информации
Телефон: 02 3295 666
Ел.пошта: press@stat.gov.mk
Enquiries and information
Tel: +389 2 3295 666
E-mail: press@stat.gov.mk

При користење на податоците да се наведе изворот
When using data, please state the source

T-03: Најголем обем на размена на услуги по земји
T-03: Largest volume of trade in services by country
I – XII 2024

илјади евра / thousand euros

	Обем Volume	Извоз Export	Увоз Import	Трговски биланс Trade balance	
Обединето Кралство	541 619	312 428	229 191	83 237	United Kingdom
Германија	440 407	345 951	94 456	251 495	Germany
Србија	191 776	74 144	117 632	- 43 488	Serbia
Бугарија	180 893	93 355	87 538	5 817	Bulgaria
Швајцарија	180 017	152 583	27 434	125 149	Switzerland
Соединети Американски Држави	179 454	158 629	20 825	137 804	United States of America
Австрија	129 240	63 717	65 523	- 1 806	Austria
Холандија	110 556	94 453	16 103	78 350	Netherlands
Белгија	93 306	78 703	14 603	64 100	Belgium
Турција	89 218	47 573	41 645	5 928	Turkey
Шведска	87 792	78 644	9 148	69 495	Sweden
Грција	87 613	32 572	55 041	- 22 469	Greece
Словенија	82 865	37 904	44 961	- 7 057	Slovenia
Кина	50 452	37 048	13 404	23 644	China
Италија	48 208	24 685	23 523	1 162	Italy
Хрватска	46 522	29 154	17 368	11 786	Croatia
Албанија	44 750	28 086	16 664	11 422	Albania
Данска	44 039	40 650	3 389	37 261	Denmark
Франција	42 795	22 896	19 899	2 997	France
Полска	35 306	24 540	10 766	13 773	Poland

Издавач: Државен завод за статистика
Скопје, „Даме Груев“ 4, Факс: 02 3111 336, www.stat.mk
Подготвила: Татјана Митевска
Publisher: State Statistical Office
Skopje, Dame Gruev 4, Fax: +389 2 3111 336, www.stat.mk
Prepared by: Tatjana Mitevska

Кориснички барања
Телефон: 02 3295 741
Ел.пошта: info@stat.gov.mk
User requests
Tel: +389 2 3295 741
E-mail: info@stat.gov.mk

Прашања и информации
Телефон: 02 3295 666
Ел.пошта: press@stat.gov.mk
Enquiries and information
Tel: +389 2 3295 666
E-mail: press@stat.gov.mk

При користење на податоците да се наведе изворот
When using data, please state the source

Т-04: Извоз на телекомуникациски, компјутерски и информациски услуги по земји – Топ 10 извозни дестинации
T-04: Export of Telecommunications, Computer and Information Services by country – Top 10 export destinations
I – XII 2024

илјади евра / thousand euros

	Извоз Export	
Обединето Кралство	92 440	United Kingdom
Соединети Американски Држави	76 857	United States of America
Шведска	65 046	Sweden
Германија	62 316	Germany
Швајцарија	44 110	Switzerland
Холандија	40 276	Netherlands
Белгија	34 401	Belgium
Бугарија	29 324	Bulgaria
Данска	22 672	Denmark
Србија	18 060	Serbia

Т-05: Увоз на транспортни услуги по земји – Топ 10 земји на потекло
T-05: Import of Transport Services by country – Top 10 countries of origin
I – XII 2024

илјади евра / thousand euros

	Увоз Import	
Бугарија	38 451	Bulgaria
Грција	36 435	Greece
Србија	32 051	Serbia
Германија	31 083	Germany
Словенија	25 478	Slovenia
Канада	20 060	Canada
Австрија	12 914	Austria
Обединето Кралство	12 282	United Kingdom
Италија	10 939	Italy
Швајцарија	10 610	Switzerland

Издавач: Државен завод за статистика
Скопје, „Даме Груев“ 4, Факс: 02 3111 336, www.stat.mk
Подготвила: Татјана Митевска
Publisher: State Statistical Office
Skopje, Dame Gruev 4, Fax: +389 2 3111 336, www.stat.mk
Prepared by: Tatjana Mitevska

Кориснички барања
Телефон: 02 3295 741
Ел.пошта: info@stat.gov.mk
User requests
Tel: +389 2 3295 741
E-mail: info@stat.gov.mk

Прашања и информации
Телефон: 02 3295 666
Ел.пошта: press@stat.gov.mk
Enquiries and information
Tel: +389 2 3295 666
E-mail: press@stat.gov.mk

При користење на податоците да се наведе изворот
When using data, please state the source

Методолошки објаснувања

Целта на ова пилот-истражување е да се воспостави Систем за производство на статистика за надворешната трговија со услуги.

Статистиката за надворешна трговија со услуги претставува основен извор на информации за билансот на плаќања и националните сметки и е важна основа за донесување деловни одлуки во јавниот и приватниот сектор.

Република Северна Македонија редовно доставува податоци за увозот и извозот на услуги до Евростат, во ограничен опсег, во однос на препораките и барањата. Тековно, официјалните статистички податоци за меѓународната трговија со услуги ги пресметува и ги објавува Народната банка на Република Северна Македонија, како дел од податоците на Платниот биланс, без поделба на податоците по земји.

Во согласност со препораките и барањата на Евростат, Државниот завод за статистика спроведе три годишни пилот-истражувања за надворешна трговија со услуги на деловните субјекти во 2021, 2022 и 2023 година и од 2024 година е квартално пилот-истражување, со цел да започне воспоставувањето национален систем за производство на овие податоци.

Пилот-истражувањето ги опфаќа осигурителните и финансиските услуги и работи на посредување – стоки само за потребите на Билансот на плаќање и националните сметки, но тие **не се вклучени** во ова соопштение.

Пилот-истражувањето **не ги опфаќа** услугите за патувања и финансиските интермедијарни услуги мерени индиректно (ФИСИМ).

Меѓународна трговија на услуги се сите трансакции на услуги помеѓу резиденти и нерезиденти (исклучувајќи трговија со стоки, трансакции на услуги со филијали лоцирани во Република Северна Македонија, доход од капитални вложувања).

Резидент е физичко лице со постојано место на живеење или правно лице со седиште во Република Северна Македонија (согласно со дефиницијата од Законот за девизното работење, „Службен весник на Република Македонија“ број 34/01, во смисла на подоцнежните измени).

Нерезидент е физичко лице со постојан престој или правно лице со седиште надвор од територијата на Република Северна Македонија според Законот за странците („Службен весник на Република Македонија“ број 97/18, во смисла на подоцнежните измени) и Законот за девизното работење („Службен весник на Република Македонија“ број 34/01, во смисла на подоцнежните измени), не решава дали е регистриран за ДДВ во Република Северна Македонија и со тоа има македонски ДДВ-број. За нерезиденти се сметаат исто така работилниците или филијалите на македонските фирми што имаат седиште, центар на интерес и обврска да плаќаат даноци во странство, да водат посебно сметководство и да составуваат финансиски извештаи одделно.

Извештајна единица е правно лице што е должно да обезбеди потребни податоци за увоз и извоз на услуги со образецот НТ.УСЛ.21.

Увоз на услуги – Добивање услуга од нерезидент. Увоз на услуга е активност обезбедена од странска компанија со седиште надвор од Република Северна Македонија на македонски резидент без оглед на тоа каде била дадена оваа услуга.

Извоз на услуги – Обезбедување услуги на нерезиденти од страна на резидент.

Издавач: Државен завод за статистика
Скопје, „Даме Груев“ 4, Факс: 02 3111 336, www.stat.mk
Подготвила: Татјана Митевска
Publisher: State Statistical Office
Skopje, Dame Gruev 4, Fax: +389 2 3111 336, www.stat.mk
Prepared by: Tatjana Mitevska

Кориснички барања
Телефон: 02 3295 741
Ел.пошта: info@stat.gov.mk
User requests
Tel: +389 2 3295 741
E-mail: info@stat.gov.mk

Прашања и информации
Телефон: 02 3295 666
Ел.пошта: press@stat.gov.mk
Enquiries and information
Tel: +389 2 3295 666
E-mail: press@stat.gov.mk

При користење на податоците да се наведе изворот
When using data, please state the source

Големината на примерокот на истражувањето со референтен период за 2024 година, беше 2298 деловни субјекти, а стапката на одговор од деловните субјекти за 2024 година е **73.7 %**. Бидејќи дел од деловните субјекти не доставија одговор на прашалникот и кај дел од одговорите со контролата беше утврдено дека немаат соодветен квалитет, Државниот завод за статистка го користеше методот на импутација (со податоци од Платниот биланс) за податоците што недостасуваа со вредност на извозот 618 756 601 евро (29.5 % од вкупниот извоз од истражувањето) и на увозот 410 376 512 евра (34.6 % од вкупниот увоз) [1].

Државниот завод за статистика, во интерес на корисниците, по вторпат објавува **експериментални податоци**. Поконкретно, во соопштениево се презентирани дел од обработените податоци од пилот-истражувањето, чија релевантност е потврдена преку анализа и споредба со податоците од Платниот биланс.

Народната банка на Република Северна Македонија и Заводот за статистика на Република Чешка се учесници во сите фази од пилот-истражувањето и се надеваме дека иако се експериментални и во помал обем, податоците ќе бидат од голема полза и ќе предизвикаат голем интерес кај нашите корисници.

Methodological explanations

The **purpose** of this pilot survey is to establish a System for the production of International Trade in Services Statistics.

International Trade in Services Statistics (ITSS) represent an essential source of information for Balance of Payments and National Accounts and are an important basis for decision making in the public and private sectors.

The Republic of North Macedonia has been regularly transmitting data on import and export of services to Eurostat within a very limited scope, in accordance with the recommendations and requirements. At present, official statistical data on international trade in services are calculated and published by the National Bank of the Republic of North Macedonia as part of the Balance of Payments statistics, without a breakdown by country.

In accordance with Eurostat's recommendations and requirements, the State Statistical Office conducted three annual pilot surveys on international trade in services among business entities in 2021, 2022, and 2023, and since 2024, the survey has been conducted on a quarterly basis, with the aim of establishing a national system for producing these statistics.

The pilot survey covers insurance and financial services and goods bought for mediation only for the needs of the balance of payments and national accounts, but they are **not included** in this news release.

The pilot survey **does not cover** travel services and financial intermediation services indirectly measured (FISIM).

International trade in services are all service transactions between residents and non-residents (excluding trade with goods, service transactions with affiliates located within the Republic of North Macedonia, income from capital investments)**.**

A **resident** is a natural person with a permanent place of residence or a legal person with headquarters within the Republic of North Macedonia (according to the definition from the Law on Foreign Exchange Operations, "Official Gazette of the Republic of Macedonia" No. 34/01, and later amendments).

[1] Вклучени се и осигурителните и финансиските услуги.

Издавач: Државен завод за статистика
Скопје, „Даме Груев“ 4, Факс: 02 3111 336, www.stat.mk
Подготвила: Татјана Митевска

Publisher: State Statistical Office
Skopje, Dame Gruev 4, Fax: +389 2 3111 336, www.stat.mk
Prepared by: Tatjana Mitevska

Кориснички барања
Телефон: 02 3295 741
Ел.пошта: info@stat.gov.mk

User requests
Tel: +389 2 3295 741
E-mail: info@stat.gov.mk

Прашања и информации
Телефон: 02 3295 666
Ел.пошта: press@stat.gov.mk

Enquiries and information
Tel: +389 2 3295 666
E-mail: press@stat.gov.mk

При користење на податоците да се наведе изворот
When using data, please state the source

A **non-resident** is a natural person with permanent residence or a legal person with headquarters outside the territory of the Republic of North Macedonia according to the Law on Foreigners ("Official Gazette of the Republic of Macedonia" No. 97/18, and later amendments) and the Law on Foreign Exchange Operations ("Official Gazette of the Republic of Macedonia" No. 34/01, and later amendments), irrespective of whether they are registered for VAT in the Republic of North Macedonia and have a Macedonian VAT number. Non-residents are also considered to be the establishments or affiliates of Macedonian firms that have headquarters, centre of interest and obligation to pay taxes abroad, maintain separate accounting records, and prepare separate financial statements.

The **reporting unit** is a legal entity required to provide data on imports and exports of services using the form NT.USL.21.

Import of services – Receiving services from a non-resident. An import of service is an activity provided by a foreign company with headquarters outside of the Republic of North Macedonia to a Macedonian resident regardless of where this service was given.

Export of services – Providing services to non-residents by a resident.

The **sample size** of the survey for the reference year 2024 consisted of 2 298 business entities, and the response rate of business entities for 2024 was **73.7%**. Since some business entities did not submit responses to the questionnaire, and quality control revealed that some of the submitted responses did not meet the required quality standards, the State Statistical Office applied an imputation method (using data from the Balance of Payments) to estimate the missing data. The imputed values amounted to EUR 618 756 601 in exports (29.5% of the total exports covered by the survey) and EUR 410 376 512 in imports (34.6% of the total imports).[1]

The State Statistical Office, in the interest of users, is publishing **experimental data** for the second time. More specifically, this news release presents part of the processed data from the pilot survey, the relevance of which has been confirmed through analysis and comparison with the data from the Balance of Payments.

The National Bank of the Republic of North Macedonia and the Czech Statistical Office are participants in all phases of the pilot survey, and we hope that the data, although experimental and on a smaller scale, will be of great use and interest to our users.

[1)] Insurunce and financial services are included.

Издавач: Државен завод за статистика
Скопје, „Даме Груев“ 4, Факс: 02 3111 336, www.stat.mk
Подготвила: Татјана Митевска

Publisher: State Statistical Office
Skopje, Dame Gruev 4, Fax: +389 2 3111 336, www.stat.mk
Prepared by: Tatjana Mitevska

Кориснички барања
Телефон: 02 3295 741
Ел.пошта: info@stat.gov.mk

User requests
Tel: +389 2 3295 741
E-mail: info@stat.gov.mk

Прашања и информации
Телефон: 02 3295 666
Ел.пошта: press@stat.gov.mk

Enquiries and information
Tel: +389 2 3295 666
E-mail: press@stat.gov.mk

При користење на податоците да се наведе изворот
When using data, please state the source